

Oktober 2009

Blomsten – en veiledning for søkere

Blomsten – det europeiske miljømerket – er den fremste europeiske utmerkelsen for produkter som oppfyller høyere miljøkrav.

Blomsten ble lansert av Europakommisjonen som en frivillig utmerkelse – et "grønt merke"- for å oppmuntre næringslivet til å utvikle produkter som er mindre skadelige for miljøet, og for å hjelpe forbrukerne til finne frem til dem. Virksomhetene som deltar kan bruke miljømerkesymbolet (vist ovenfor) på sine produkter.

Denne brosjyren presenterer miljømerket Blomsten for næringslivet. Den forklarer hva miljømerket er og hvordan det kan være til nytte for din bedrift. Den forklarer hvordan man søker, gir informasjon om avgifter og betingelser for å bruke merket og gir svar på en del spørsmål som ofte stilles om merket. Og den inneholder noen forslag om hva som må gjøres dersom Blomsten ennå ikke kan brukes på ditt produkt.

Søkere bør bruke brosjyren som en hjelp ved utfylling av søknadsskjemaet – det finnes søknadsskjemaer for hver produktgruppe som er omfattet av Blomsten. Disse kan fås hos de offisielle ansvarlige organene for ordningen i de forskjellige europeiske land. (NB: Denne brosjyren erstatter tidligere Del 1 og 3 i Søknadspakken, ved navn *Generelle retningslinjer og Standardkontrakten*).

For et raskt blick på hva det innebærer, se avsnittet "Et raskt blick på søknaden" i denne brosjyren. Brosjyren vil hjelpe deg til å få mest mulig ut av ordningen og spare tid i forbindelse med søknaden. Vennligst kontakt oss hvis du ønsker mer informasjon – vi vil med glede hjelpe deg.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Miljømerking i Norge
Tordenskiolds gate 6 B, 0160 Oslo
Tlf.: 24 14 46 00
Kontaktperson: Marianne B. Eskeland
Tlf.: 24 14 46 09 e-mail: mbe@ecolabel.no

Innhold

Miljømerket

Hva er miljømerket?

Hva dekker miljømerket?

Hvorfor bør mine produkter bære miljømerket?

Tanker om merket

Hva du bør tenke gjennom før du søker

Noen vanlige spørsmål

Søknadsprosessen

Et raskt blikk på søknaden

Skritt-for-skritt veiledning i å søke

Få mest mulig ut av miljømerket

... og et avsluttende ord

Viktig informasjon

Gebyrer og avgifter for miljømerket

Testsentre

Miljømerke-kontrakten

Presentasjon av miljømerket

Miljømerket

Hva er miljømerket?

Det europeiske miljømerket (kalt miljømerket eller Blomsten i denne brosjyren) er Europas offisielle miljømerke.

Mange produkter gjør krav på å være "miljøvennlig", men uten å gi kunden et grunnlag for å vite hvilke standarder produktene tilfredsstiller.

Produkter med det europeiske miljømerket kan vise at de gjennom hele livssyklusen er mindre skadelig for miljøet enn tilsvarende produkter. Dette er fordi de tilfredsstiller et sett offentlige miljøkriterier som EUs medlemsstater er blitt enige om etter konsultasjoner med relevante interessegrupper (inkludert europeiske representanter for næringsliv, forbrukere, miljøorganisasjoner, butikker og offentlige myndigheter), og de vurderes etter en metode for livssyklusvurdering (LCA). Så produkter med Blomsten er virkelig bedre for miljøet.

De tekniske kriteriene dekker nå 29 produktkategorier (opplistet i denne brosjyren) og gjelder de viktigste miljøpåvirkningene produktet gir på alle trinn i produktets livssyklus, inklusive produksjon, bruk og håndtering av produktet som avfall. En liste over produkter med miljømerket finnes på <http://ec.europa.eu/ecolabel> på Europakommisjonens nettside.

Virksomheter med produkter som oppfyller den oppgitte produktgruppedefinisjonen og kriteriene som gjelder produktet og produksjonen, kan søke om å få miljømerket. Deltakelse i ordningen er frivillig. Det administreres av offisielt oppnevnte ansvarlige organer i hvert EU-land. Stiftelsen Miljømerking i Norge er ansvarlig organ i Norge.

Det europeiske miljømerket ble lansert i 1992 ved en EU-forordning.

Hensikten er å oppfordre næringslivet til å utvikle grønnere produkter og å hjelpe forbrukerne til å identifisere dem. I 2000 ble merket relansert gjennom en revidert forordning og høsten 2009 vedtas en ny revidert forordning.

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/about_ecolabel/documents_en.htm

Hva dekker miljømerket?

Miljømerket kan brukes på varer og tjenester (ikke mat- og drikkevarer eller farmasøytiske eller enkelte medisinske produkter). Til nå er man enig om kriteriene for følgende 29 produktkategorier:

- Vaskemaskiner
- Oppvaskmaskiner
- Kjøleskap
- Lyspærer
- Varmepumper
- Støvsugere
- TV-apparater
- PC-er
- Bærbare PC-er
- Mykpapirprodukter
- Kopi- og grafisk papir
- Tekstiler
- Sko
- Madrasser
- Tekstilvaskemidler
- Oppvaskmidler til oppvaskmaskiner
- Universalrengjøringsmidler og sanitærrengjøringsmidler
- Håndoppvaskmidler
- Såpe, shampoo og hårbalsam
- Harde gulvbelegg
- Gulvbelegg av tre og trebaserte materialer
- Gulvbelegg av tekstil
- Møbler av tre og trebaserte materialer
- Innendørs maling og lakk
- Utendørs maling og lakk
- Jordforbedringsmidler og vekstmedier
- Smøreoljer
- Overnattingstilbud for turister (den første gruppen innen servicesektoren)
- Campingplasser

Alle kriteriene er offentliggjort på <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>, som er Europakommisjonens offisielle nettsted for miljømerket. Her finnes alle gjeldende dokumenter om miljømerket og detaljforklaringer på hvordan kriteriene er utviklet og hvordan ordningen fungerer.

Flere produktgrupper er under utvikling. Følg med utviklingen av disse på Kommisjonens nettside. Det er også mulig å delta i møtene i arbeidsgruppene for kriterieutvikling (som vanligvis holdes i Brussel) om du ønsker det.

Hvorfor bør mine produkter bære miljømerket?

Fordi merket sier noe om deg og dine produkter. Miljømerket er:

- **Offentlig og troverdig** – Produkter med miljømerket må ha en uavhengig sertifisering på at de oppfyller strenge offisielle kriterier og slipper ikke unna med bare vage miljøpåstander
- **Omfattende** – Miljømerket gjelder alle miljøpåvirkninger produktet medfører (ikke bare energi, f.eks.) over hele livsløpet frem til og med sluttbehandling, og kriteriene er utviklet gjennom et tverrgående samarbeid mellom interessegruppene
- **Vidtfavnende** – Den samme logoen dekker alle produktgrupper og ordningen gjelder nå mange forskjellige typer av produkter, fra elektriske artikler til maling og fra vaskemidler til madrasser, så den blir mer og mer synlig i markedet.
- **Europa-dekkende** – Ett merke dekker hele Europa. Ordningen støttes av Europakommisjonen og alle EUs medlemsland, så det har potensial til å påvirke handlingsmønstret til millioner av forbrukere i Europa og gir tilsvarende markedsføringsfordeler for produsentene.

Hvis du lager et kvalitetsprodukt som gir valuta for pengene, kan miljømerket øke dets appell og få det til å stå klart frem i markedet,

Hvis du fremsetter miljøpåstander om produktet ditt – hvilket grunnlag har de? Mange produkter hevder å være miljøvennlige, men miljømerket krever en uavhengig bekreftelse på at produktet virkelig oppfyller strenge miljøkrav, og det er støttet av myndighetene.

Hvis du ønsker at forbrukerne skal ha tillit til produktet ditt, burde du ikke da være i stand til å fortelle dem hvilke krav produktet oppfyller? Kriteriene for miljømerket er offentlige og fritt tilgjengelige.

Hvis du ønsker å fremme produktet ditt i markedet, gir miljømerket markedsføringsmuligheter i hele Europa, og det vinner stadig mer anerkjennelse hos forbrukerne.

Hvis du ønsker å finne nye markeder, betyr miljømerket at kommersielle og private kjøpere som søker miljøvennlige produkter i ditt land eller ellers i Europa, kan være trygge på at ditt produkt oppfyller krevende standarder.

Hvis du ønsker å slå fast ditt selskaps forpliktende ønske om å skape et bedre miljø, viser miljømerket at du handler deretter.

Tanker om merket

Hva du bør tenke gjennom før du søker

Miljømerket sier en hel del om deg og øker tiltrekningskraften for produktene dine. Men før du søker er det verdt å tenke over hvordan du ønsker å bruke merket, og kanskje diskutere det med det ansvarlige organet i ditt land – og å lese denne brosjyren og vedleggene, slik at du er kjent med betingelsene.

Hva ønsker du merket til?

Blomsten er et europeisk merke, så den gir de største fordelene til produkter som selges innen Europa. (Dersom produktet ditt har sin opprinnelse utenfor Europa, så husk at dersom du ønsker å bruke merket på det, må produktet være i handelen i området til det ansvarlige organet som du søker til, eller du må ha til hensikt å selge det der).

Ved beregning av merkets verdi for ditt selskap, er det på sin plass å vurdere hvem dine kunder er og hvilke saker som er viktige for dem, inklusive kravene fra dine største kunder. (Merk at bortsett fra produktets egnethet til bruk dekker Blomsten kun produktets miljømessige egenskaper).

Kostnaden ved å søke er relativt liten – Vedlegg 1 gir detaljene – men søkerne må også dekke kostnadene ved dokumentasjon og muligens tilpasning av produksjonsprosessen for å oppfylle kriteriene.

Hvordan har du tenkt å bruke merket?

Markedsføringsfordelene ved å ha merket avhenger av hvordan det brukes. Noen selskaper ønsker å bruke merket som en sentral del av sin profilering (kanskje som del av en bredere selskapsstrategi om en positiv miljøerklæring), med medfølgende forklarende materiale. Andre foretrekker å bruke det på en mindre direkte måte (for eksempel i forbindelse med offentlige anskaffelser eller i selskap-til-selskap relasjoner, hvor det faktum at du har merket er viktigere enn å publisere det aktivt).

For å oppnå den mest positive effekten av merket, må det aktivt fremmes i forbindelse med produktet, fordi Blomsten er utformet for å fremme produktet, som i sin tur fremmer Blomsten.

Når planlegger du å søke?

Hvert sett av kriterier blir revidert med få års mellomrom. Prosessen starter ca. atten måneder før kriteriedokumentet utløper. (Utløpsdatoen finner du på Kommisjonens nettside). Du kan søke om merket selv når kriteriet holder på å utløpe – men dersom du bestemmer deg for dette, er det vel verdt å følge utviklingen i revisjonsarbeidet på Kommisjonens nettside om miljømerking, og å bidra med ditt syn i revisjonsprosessen. I tidens fylde må nemlig produktene oppfylle kravene i de reviderte kriteriene for fortsatt å kunne bruke Blomsten. Du vil få den største nytteverdien av merket ved å søke når kriteriene er nye eller nettopp er revidert. I så fall trenger du ikke å fornye lisensen på flere år.

Noen vanlige spørsmål

Betyr det egentlig noe fra eller til for miljøet?

Alle miljømerkingsordninger tar sin tid for å slå igjennom, men Blomsten har hatt en bredere innflytelse og suksess med å skape miljøvennlige produkter, fordi kriteriene har vakt betydelig interesse hos næringslivet – i en slik grad at noen selskaper benytter de publiserte kriteriene som grunnlag for sammenligninger.

Er ikke Blomsten en trussel for næringslivet?

Nei – Hensikten med dette miljømerket er å hjelpe næringslivet med å markedsføre sine produkter, i likhet med andre grønne initiativer og miljøorienterte reklamekampanjer i flere sektorer. Forskjellen er at få slike grønne påstander er så reelt forankret. Medlemsstatene har som mål å sikre at industrien er fullt ut involvert i utviklingen av kriteriene, at kriteriene har et solid vitenskapelig grunnlag, og at de er virkelig oppnåelige for markedet.

Er Blomsten et hinder for samhandelen?

Blomsten er en frivillig ordning som utvikler seg gradvis og har verken som mål eller tyngde nok til å virke på en slik måte. Det er åpent for et bredt spekter av søkere, og utviklingen av kriteriene foregår i fullstendig åpenhet. Ordningen oppdateres regelmessig for å møte endrede behov – medlemslandene innfører i øyeblikket Arbeidsplan for miljømerket, som ble vedtatt i 2001 (publisert på Kommisjonens nettside) for å sikre at merket holder seg friskt og er relevant for markedets behov.

Søknadsprosessen

Et raskt blick på søknaden

Er produktet mitt kvalifisert?

Undersøk om produktet ditt tilhører en av produktgruppene som er med i ordningen, se Kommisjonens nettside på <http://ec.europa.eu/comm/environment/ecolabel/> og se deretter på kriteriene for denne produktgruppen.

Er jeg kvalifisert til å søke?

Produsenter, importører og serviceleverandører kan alle søke. Det samme kan forhandlere og butikker, men bare for produkter de selger under sine egne merkenavn. (Dersom du er en leverandør eller detaljist som er på jakt etter miljøvennlige produkter, kan Kommisjonens ekatalog hjelpe deg å finne leverandører).

Hvor søker jeg?

Til det ansvarlige organ i det europeiske land hvor produktet fremstilles. Her får du også søknadsskjema. Hvis produktet er laget utenfor Europa, bør du søke til et ansvarlig organ i et europeisk land hvor produktet er eller vil bli solgt.

Hvordan søker jeg?

Skjemaet forklarer hvilke tester søkeren må utføre (eller få utført av andre) for å dokumentere at produktet oppfyller kriteriene for vedkommende produktgruppe. Søkerne må få vurderingen verifisert av et passende testsenter, sette sammen en mappe med dokumentasjon som bekrefter oppfyllelse av kravene og sende denne inn sammen med søknaden.

Hva skjer med søknaden?

Det ansvarlige organet undersøker om produktet oppfyller kriteriene og om søknaden oppfyller vurderings- og sertifiseringsprosedyrene. Samtidig fakturerer organet søkeren for søknadsgebyret (se vedlegg 1). Hvis alt er i orden, tar søknadsbehandlingen ca. én måned.

Hva skjer når søknaden min blir innvilget?

Det ansvarlige organet tildeler en lisens til å bruke miljømerket på vilkårene i en standardkontrakt. Lisensen er vanligvis gyldig til kriteriene utløper (mellom tre og fem år etter at kriteriene er vedtatt). Når kriteriene revideres, kan selskapene fornye lisensen ved å dokumentere at produktene oppfyller de nye kriteriene. Kravene for å oppnå miljømerket er de samme i alle medlemsland, slik at miljømerket er gyldig i hele Europa når det først er tildelt av et ansvarlig organ. Det ansvarlige organet fakturerer søkeren for den årlige lisensavgiften ved utgangen av hvert kalenderår.

Skritt-for-skritt veiledning i å søke

Er produktet mitt kvalifisert?

Produktgruppene som omfattes av ordningen er opplistet i denne brosjyren og på Kommisjonens nettside:

<http://ec.europa.eu/comm/environment/ecolabel/>

Du vil lett finne dem alle raskt ved å bruke veiviserknappen under overskriften ECO-LABEL.

Hvert sett av kriterier begynner med en produktgruppedefinisjon, slik at du kan se om den type produkt du lager faktisk er omfattet av ordningen. I noen tilfeller er det utviklet krav bare for forbrukerprodukter fordi produkter til profesjonelt bruk er annerledes i sammensetning og funksjon.

Er jeg kvalifisert til å søke?

Produsenter, importører og serviceleverandører kan alle søke om miljømerket. Forhandlere og detaljister kan også søke, men bare for produkter som markedsføres under deres egne varemerker. (Søknaden kan henvise til et produkt som markedsføres under ett eller flere merkenavn).

Du kan spare tid ved ganske enkelt å oppgi navnet på en serie produkter og utarbeide en samlet søknad for hele serien. Produktene i serien kan varieres eller modifiseres, men de må hele tiden oppfylle kriteriene.

Dersom du er importør, leverandør eller detaljist som forsøker å finne frem til miljøvennlige produkter, kan Kommisjonens e-katalog over miljømerkede produkter hjelpe deg å finne produkter som allerede er merket et sted i Europa. Du finner den på <http://www.eco-label.com/>

Hvor søker jeg?

Til det ansvarlige organet som administrerer ordninger i det EU/EØS-landet der produktet lages. Dersom produktet produseres utenfor EØS, må søknaden sendes til det ansvarlige organet i et EU/EØS-land der produktet er (eller vil bli) markedsført.

Hvis produktet fremstilles i samme form i flere land, kan søkerne velge et ansvarlig organ i et av disse landene, og dette ansvarlige organet vil rådføre seg med de andre medlemslandene. Alle ansvarlige organer vurderer søknadene opp mot de samme kriteriene, men de enkelte ansvarlige organene kan ha noe forskjellige behandlingsrutiner for søknadene. Du bør derfor

innhente søknadsskjema fra det ansvarlige organet som du skal søke til.

Hvordan søker jeg?

OK – nå vet du at produktet ditt er omfattet av kriteriene og hvilket ansvarlig organ du skal søke til. Du er klar til å søke. Søknadsskjemaene ligger på Kommisjonens hjemmeside under den gjeldende produktgruppen i det som kalles Application Pack. Søknadsskjemaet kan også fås hos det ansvarlige organet der du søker.

Application Pack er en veiledningspakke for søkere. Her finner du også skjemaer for erklæringer, detaljer om beregninger etc som er nyttige når du skal dokumentere at produktet ditt tilfredsstiller miljøkravene som stilles.

Oppfyllellesdeklarasjon, testing og verifikasjon

I kriteriedokumentet finner du hva som kreves for å dokumentere at du oppfyller kravene. Du må oppgi detaljer om søkeren og produktet, så vel som erklæringer om at de publiserte kriteriene oppfylles.

I tillegg skal detaljert informasjon om produktene og produksjonsprosessen oppgis. Det er utarbeidet skjemaer og veiledning for søker som kan være nyttig å bruke. For noen krav kreves for eksempel leverandørens erklæring om kjemisk innhold av en ingrediens eller om søkerens testresultater. For andre kriterier kan det kreves en uavhengig verifikasjon av testresultatene fra et testsenter. Ta kontakt med Miljømerking i Norge dersom du er i tvil.

Søkere som benytter bestanddeler som allerede er miljømerket, trenger bare å sende inn kopi av lisensbevis fra underleverandør sammen med prøverapporter som gjelder det endelige produktet, som f.eks. test på egnethet til bruk, og bare de siste produksjonsprosessene for produktet vil bli vurdert, dvs. de som søkeren er direkte ansvarlig for.

Data som søkeren oppgir selv må relatere seg til dagens produksjon. Testresultater må være av nyere dato. Det ansvarlige organet har fullmakt til å foreta videre kontroll av innsendte data. På dette grunnlag aksepterer det ansvarlige organet vanligvis ikke testrapporter som er mer enn 6 måneder gamle på søknadstidspunktet. (Ansvarlige organer i andre EU-land kan ha forskjellig praksis på dette området).

Dersom søkeren ikke kan fremskaffe de nødvendige testdata selv, må han sørge for å få de aktuelle testene utført av en uavhengig instans eller annet laboratorium, som forklart ovenfor. Men husk: testrapportene må være av nyere dato.

Når uavhengig verifikasjon er påkrevd, må resultatene kontrolleres selvstendig av et testlaboratorium som tilfredsstiller bestemte standarder og som sertifiserer at resultatene er i overensstemmelse med kriteriene. Søkere bør derfor ha forbindelse med et egnet testsenter. Alle kostnader til testing og sertifisering må dekkes av søkeren, og i tillegg kommer gebyrer som spesifisert i Vedlegg 1. Søkerne blir derfor rådet til å diskutere testprosedyrer og kostnader med testsentrene før de søker. Vedlegg 2 inneholder mer om testsentre, samt en oversikt.

Saksmappen

Søkeren bør lage en detaljert saksmappe som inneholder testrapportene og verifikasjonene som viser hvordan de tekniske kriteriene som er nevnt i søknadsskjemaet blir oppfylt.

Saksmappen bør ha med en illustrasjon av den foreslåtte bruken av miljømerket på produktet og emballasjen, slik at det ansvarlige organet kan se at merket vil bli brukt på riktig måte.

Hvis søknaden innvilges, forventes det at søkeren beholder en kopi av saksmappen og oppdaterer denne under lisensens varighet.

Sammensetning av søknaden

Du har utført de nødvendige testene som viser at produktet ditt oppfyller alle kriteriene til miljømerket, eller fått testene utført av et uavhengig laboratorium. Du har fått uavhengige verifikasjoner der dette er påkrevd, og du har samlet en saksmappe med relevante dokumenter og sertifikater som viser at produktet oppfyller kriteriene.

Neste skritt er å fylle ut og undertegne søknadsskjemaet og forsikre deg om at du har fått med all den informasjonen som kreves.

Innsending av søknaden

Du er nå klar til å sende inn søknaden. Pr. post eller budtjeneste (ikke ved epost) må det sendes inn to eksemplarer av søknadsskjemaet og saksmappen til det ansvarlige organet, på den adressen som fremgår av forsiden på denne brosjyren.

Du skal ikke vedlegge søknadsgebyret – det ansvarlige organet vil fakturere deg for dette når søknaden er mottatt, slik at det kan sikre at alle relevante rabatter er tatt hensyn til. Søknadsgebyret refunderes ikke, selv om søknaden avslås, fordi det dekker kostnadene i forbindelse med det ansvarlige organets arbeid med å vurdere søknaden.

Hva skjer med søknaden?

Det ansvarlige organet vil **bekreft**e søknaden så snart den er mottatt.

Det ansvarlige organet tildeler hver søknad et eget **søknadsnummer**.

Søkerne må oppgi dette ved enhver henvendelse angående ordningen.

Dersom søknaden innvilges, vil dette nummeret bli brukt ved registrering av kontrakten. Et eksempel:

UK / 007 / 24 vil være sammensatt slik:

NOR: Det aktuelle ansvarlige organet (i Norge)

007: Koden for produktgruppe (som vist i kriteriene for den enkelte produktgruppen – dette eksempelet bruker koden for maling og lakk)

5: Søknadsnummeret for produktgruppen i det aktuelle medlemslandet (identifiserer søkeren).

Det ansvarlige organet fakturerer søkeren for **søknadsgebyret** når søknaden er mottatt. En rekke rabatter kan være aktuelle – Vedlegg 1 gir full informasjon. (Gebyrene varierer noe mellom EU-landene fordi de ansvarlige organene har anledning til å fastsette gebyrene sine innen en gitt ramme. De kan også ha litt forskjellige rutiner for hvordan de innkasserer gebyrene). Det ansvarlige organet kontrollerer at søknaden er fullstendig og vurderer så saksmappen for å se om søknaden samsvarer med kriteriene for produktgruppen og om søknaden er i overensstemmelse med test- og verifikasjonskravene. Det kan velge å teste produktet eller avtale å besøke eller kontrollere søkerens produksjonssted. Dersom søkeren har underleverandører på deler av produksjonen, kan det ansvarlige organet besøke disse i samme hensikt. Det ansvarlige organet rådfører seg også med andre medlemsland hvor produktet fremstilles i samme form. Når kriteriene for miljømerket krever at produksjonslokalene skal oppfylle bestemte krav, må disse oppfylles på alle de produksjonsstedene produktet lages. Hvis alt er i orden, bør vurderingsprosessen ta i underkant av én måned.

Hva skjer når søknaden min blir innvilget?

Tildeling av lisens

Når vurderingen er avsluttet, sender Godkjenningsinstansen søkeren en kontrakt for underskrift (se vedlegg 3). Kontrakten er lisensen til å bruke merket – det er ikke noe separat sertifikat.

Når det er tildelt, gjelder miljømerket i hele Europa. Lisenstageren kan vise logoen på sitt produkt og bruke den i sin reklame, under forutsetning av at betingelsene i standardkontrakten følges.

Når den tildeler miljømerket, vil det ansvarlige organet gi råd om hvordan merket bør vises (se vedlegg 4) og be lisenshaveren om å sende inn fotografier av produktets og emballasjens endelige utforming som viser miljømerket, samt kopier av annonser og annet offentliggjort materiale som refererer til eller viser miljømerket.

Det ansvarlige organet vil også diskutere med søkeren på hvilken måte man skal publisere selskapets deltagelse i ordningen. Produktet blir tatt med i listen over miljømerkede produkter i Kommisjonens register og på dens nettside, og lisenstagerer kan få et bilde av produktene sine med i e-katalogen på nettsiden.

Årlige avgifter

Ved utløpet av hvert kalenderår fakturerer det ansvarlige organet søkeren for den årlige lisensavgiften. Se vedlegg 1.

Oppfølging av at reglene overholdes

Når lisensen er gitt, vil det ansvarlige organet eller dets autoriserte representanter kunne gjennomføre overvåking av miljømerkede produkter for å sikre at lisenstageren til enhver tid oppfyller produktgruppens kriterier og kontraktsvilkårene. For dette formål kan det bli foretatt kontroller for å vurdere produsentens kvalitetssystem, eller besøk i søkerens lokaler (av det ansvarlige organet eller dets autoriserte representanter) for å vurdere produksjonsprosessen. I slike tilfeller vil det ansvarlige organet be om tillatelse til å få adgang til lokalene. Lisenstageren er forpliktet til å gi adgang. Det vil bli sendt en rapport til produsenten etter hvert slikt besøk.

16 Blomsten - retningslinjer for søkere 0803

På samme måte kan det ansvarlige organet be om relevant dokumentasjon om at reglene overholdes, og lisenstageren må fremlegge dette. Lisenstageren er ansvarlig for rimelige kostnader som påløper i forbindelse med kontroll av overholdelse, som beskrevet i pkt. 3 i kontrakten. (Metodene for kontrollutførelse vil kunne variere i de forskjellige medlemslandene, men målet er å sikre at alle produkter oppfyller kriteriene, uavhengig av hvilket medlemsland søknaden kommer fra).

Kontrollprosessen vil sannsynligvis være enklere om søkeren er godkjent etter en anerkjent kvalitetsstandard (f.eks. ISO) og benytter sertifiserte leverandører.

Det ansvarlige organet kan foreta ytterligere besøk dersom det kommer klager fra forbrukere eller kunder som berettiger en undersøkelse.

Fornyelse av kontrakten

Kontrakten om bruk av miljømerket utløper normalt når kriteriene for vedkommende produktgruppe utløper. Dersom kriteriene fornyes uten endringer, blir kontrakten automatisk fornyet, med mindre lisenstageren eller det ansvarlige organet har sagt den opp.

Når de publiserte kriteriene for en produktgruppe blir revidert, kan lisenstagerne fornye avtalene sine ved å sende inn en ny søknad for de nye kriteriene (søknadsskjema fås hos det ansvarlige organet eller finnes i søknadsveiledningen Application Pack/Users Manual) sammen med informasjon som viser at produktet oppfyller de nye kriteriene.

Endring av miljømerkede produkter

Produkter som allerede er dekket av en miljømerkisens kan endres, men må hele tiden være i overensstemmelse med kriteriene. Ny søknad er ikke påkrevd for endringer av produktets egenskaper, som forandring av størrelse eller utforming som ikke påvirker oppfyllelsen av kriteriene, men det ansvarlige organet må informeres skriftlig om viktige endringer, som endring av navn.

For å gjøre dette bør søkeren sende det ansvarlige organet følgende:

- Navnet på det miljømerkede produktet (eller det lisensierte produktutvalget)
- Nummeret på miljømerkisensen
- En beskrivelse av på hvilken måte endringen påvirker det miljømerkede produktet eller produktutvalget (f.eks. om det bare dreier seg om en endring av produktnavnet, eller et nytt varemerke eller et produkt som ikke lenger skal produseres)
- Bekreftelse på at produktformuleringen allerede er dekket i saksmappen som ble innsendt sammen med den opprinnelige søknaden og at produktet fremdeles er fullt ut i samsvar med miljømerkekriteriene.

Tilkomst av nye produkter

Når en søker ønsker at en bestående lisens skal utvides til å omfatte nye produkter i den samme eller en lignende produktrekke, med tekniske beskrivelser som ikke var dekket i den opprinnelige søknaden, må et nytt søknadsskjema og ny saksmappe vedrørende de nye produktene sendes inn. Det ansvarlige organet vil imidlertid ikke kreve et søknadsgebyr.

Det ansvarlige organet har normalt bare én avtale for hver produktgruppe med et selskap, og denne dekker alle de produktene fra selskapet som har miljømerket. En utvidelse av rekken av miljømerkede produkter fra selskapet innen en gitt produktgruppe ansees som en ny søknad, men det krever normalt ikke en ny kontrakt. Disse dekkes av en endring av tillegget til den eksisterende kontrakten. Dette tillegget gir en oppstilling over alle de miljømerkede produkter som selskapet lager innenfor vedkommende produktgruppe.

Tilbaketrekking eller utløp av miljømerket

Det ansvarlige organet kan suspendere eller trekke tilbake retten til å bruke miljømerket for et produkt hvis vilkårene i kontrakten brytes.

På samme måte skal produktene, når kriteriene ikke lenger er gyldige, ikke referere til miljømerket (men det ansvarlige organet vil i slike tilfeller ta hensyn til tiden det tar å selge ut produkter med gammel emballasje, som forklart i Vedlegg 4 til standardkontrakten). På det tidspunkt er det sannsynlig at reviderte kriterier blir utarbeidet. Lisenstagerne har minst seks måneder til å søke på ny etter det nye vedtaket og de nye kriteriene. En ny kontrakt kan inngås mellom det ansvarlige organet og søkeren når oppfyllelsen av de nye kriteriene er kontrollert.

Få mest mulig ut av miljømerket

Det finnes mange muligheter for å publisere tildelingen av Blomsten, i annonser så vel som på selve produktene. Vilkårene for bruk er forklart i Vedlegg 4, og vi kan gi råd om hvorvidt en foreslått bruk er akseptabel.

Promosjon av miljømerket i hele Europa

De ansvarlige organene i Europa planlegger *en stor markedsførings- og annonsekampanje over hele Europa* for å fremme kunnskapen om merket og deltagelse i ordningen i 2004 – følg med på utviklingen av planene på

<http://ec.europa.eu/comm/environment/ecolabel/background/pmmanagementgroup>

s.
htm#marketing. Informasjon om alle tildelinger vises på Europakommisjonens nettside <http://ec.europa.eu/ecolabel> og kan også omfatte fotografier av produktene med lenker til din egen nettside.

Kommisjonen publiserer *nye tildelinger og deltagernes egne fortellinger i sitt nyhetsbrev om merket,*

<http://ec.europa.eu/comm/environment/ecolabel/news/flowernews.htm>.

Dette er også tilgjengelig i trykt utgave. Kommisjonens reklame om ordningen omfatter gratis musematter og plakater.

I Norge gjennomfører Stiftelsen Miljømerking informasjons- og markedsføringskampanjer for å øke kjennskapen til Blomsten og Svanen. I 2003 startet en stor kampanje rettet spesielt mot småbarnsfamilier, og denne fortsetter i 2004. Innbetalte årsavgifter for bruk av Blomsten vil i hovedsak gå til slike markedsføringstiltak i Norge.

.... og et avsluttende ord

Miljømerket kan få produktet ditt til å skille seg ut og forbedre selskapets profil. Det er der for at du kan gjøre mest mulig ut av det. Dersom du har idéer om gode måter å bruke det på, så vennligst ta kontakt – vi vil gjerne høre fra deg.

Vedlegg 1 - Gebyrer og avgifter for miljømerket

Dette vedlegget forklarer hvilke gebyrer som belastes av Stiftelsen Miljømerking for bruk av det europeiske miljømerket. Gebyrene kan variere noe mellom medlemslandene i EU fordi ordningen tillater at det ansvarlige organet fastsetter sine gebyrer innen visse rammer. De forskjellige ansvarlige organene kan også ha noe forskjellig praksis på hvordan og når de innkasserer gebyrene. (Denne brosjyren forklarer hvilket ansvarlig organ søkerne bør bruke).

Søkerne må også være oppmerksom på at det også er andre kostnader forbundet med å skaffe seg lisens, som f.eks. kostnaden ved å innhente en uavhengig sertifisering av testresultatene, som forklart i denne brosjyren.

Søknadsavgift

En søknadsavgift som ikke vil bli refundert forfaller til betaling når søknaden sendes inn.

Søknadsavgiften er i Norge 1200 euro. Små- og mellomstore bedrifter betale 600 euro, og mikrobedrifter betaler 350 euro.

Bedrifter som er EMAS-registrert eller ISO 14001-sertifisert får 20% reduksjon på søknadsavgiften dersom søkeren i sin miljøpolicy, eksplisitt forplikter seg til å sikre fullt samsvar med Blomstens kriterier for sine miljømerkede produkter.

Mikro, små og mellomstore bedrifter er definert på Kommisjonens nettside:

<http://ec.europa.eu/comm/enterprise/enterprise-policy/smedefinition/decision-sme-en.pdf> . Det er hovedsakelig foretak som beskjeftiger mindre enn 250 personer og som har en årsomsetning som ikke er på mer enn 50 mill. euro og/eller har en balansesum som ikke overstiger 43 mill. euro.

Søknadsavgift og årlig lisensavgift skal betales per produkt.

Årlig lisensavgift

Dersom søknaden innvilges, skal det betales en årlig avgift på 1500 euro for å bruke merket. Små- og mellomstore bedrifter betaler 750 euro, og mikrobedrifter betaler 350 euro.

Perioden som dekkes av årsavgiften starter på datoen for tildeling av lisensen.

- - -

Vedlegg 2 – Laboratorier

Verifikasjoner må utføres av pålitelige laboratorier med erfaring fra den relevante produktgruppen. Søkere kan bruke laboratorier som er akkreditert etter kravene i EN ISO 17025 (som erstatter EN 45001) eller tilsvarende standarder. Informasjon om akkrediterte laboratorier fåes hos Norsk

Akkreditering på <http://akkreditert.no>

Kontakt Stiftelsen Miljømerking dersom du har spørsmål om testing og om testlaboratorier, eller om du har problemer med å finne egnede laboratorier. De ansvarlige organene i andre medlemsland kan være i stand til å gi detaljer om flere laboratorier (opplysninger om kontakt med ansvarlige organer finnes på Europakommisjonens nettside for miljømerket på <http://ec.europa.eu/ecolabel>).

Vedlegg 3 – Miljømerkekontrakten

Når søknaden din om miljømerket er innvilget, vil vi sende deg en papirversjon av Standardkontrakten for signatur, samt kopier av kontraktsvedleggene.

Standardkontrakten kan ses på Kommissjonens nettsted på

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/about_ecolabel/documents_en.htm

Vedleggene til kontrakten er:

Vedlegg 1 Forordning for miljømerket:

Vedlegg 2 Produktspesifikasjoner for produktet med miljømerket (dette innbefatter produktnavn og/eller produsentens interne referansenummer, produksjonssted(er), og miljømerkets lisensnummer.

Vedlegg 3 De offisielle kriteriene for produktgruppen.

Vedlegg 4 Vilkårene for bruk av miljømerket (disse er som angitt i Vedlegg 4 til denne brosjyren: *Bruk av miljømerket*).

Vedlegg 5 Kommissjonens vedtak om avgifter:

Vedlegg 6 Avgifter innkrevd av det ansvarlige organet (disse er som angitt i Vedlegg 1 til denne brosjyren: *Avgifter for miljømerket*).

På Kommissjonens hjemmesider finner du link til alle offentlige dokumenter som gjelder for EUs miljømerke:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/about_ecolabel/documents_en.htm

Vennligst bemerk at **Vedlegg 5** er tatt med som informasjon kun fordi det er en nødvendig del av kontraktsdokumentasjonen, men at Kommissjonens vedtak om avgifter tillater medlemslandene å fastsette sine egne avgifter innenfor en gitt ramme. De virkelige avgiftene som belastes av dette ansvarlige organet er angitt i denne veiledningsbrosjyren, og **Vedlegg 6** gjentar bare denne informasjonen som en essensiell del av kontrakten.

Vedlegg 4 – Bruk av miljømerket

Dette vedlegget forklarer betingelsene for å bruke det europeiske miljømerket – Blomsten – som spesifisert i reglene for miljømerket. De ansvarlige organene for miljømerket kan gi hjelp vedrørende forhold som ikke måtte være dekket her og kan gi råd om hvorvidt en foreslått bruk er i samsvar med ordningens betingelser. Hvis de er i tvil, rådes lisenstagere til å undersøke før de trykker emballasje- eller reklamemateriell.

Oppsummering

Miljømerket – Blomsten – må bare brukes på produkter (eller for å reklamere for produkter) som er blitt tildelt merket, og det må brukes i det formatet som er bestemt i reglene for miljømerket, som beskrevet nedenfor. Det er ingen restriksjoner på bruk av miljømerket i rent illustrasjonsøyemed, forutsatt at bestemmelsene om fargegjengivelse blir overholdt.

Generelt

Forandring av logoen er ikke tillatt. Logoen må ikke forvrenges eller ha andre bilder eller logoer lagt over den.

Merket kan bare brukes på produkter, og referanser til miljømerket i annonser kan bare gjøres etter at et ansvarlig organ har tildelt en kontrakt som tillater bruk av miljømerket i forbindelse med produktet. Merket kan bare brukes i relasjon til det spesifikke produkt som det er blitt tildelt til.

Falsk eller misvisende reklame er forbudt. Ved innsendelse av søknaden bør søkeren ta med i saksmappen en illustrasjon av hvordan han har tenkt å bruke miljømerket på produktet og emballasjen, slik at det ansvarlige organet kan forsikre seg om at merket vil bli riktig brukt. Ved tildeling av miljømerket vil det ansvarlige organet be lisenstagerne om å sende inn fotografier av den endelige utformingen av produktet og emballasjen som viser miljømerket, samt kopier av annonser og annet publisert materiale som refererer til eller gjengir miljømerket.

Når kontrakten er utløpt, kan lisenstageren ikke lenger bruke merket i forbindelse med produktet, verken som merke eller i reklameøyemed. Dersom en lagerbeholdning er produsert før kontraktens utløp, kan miljømerket imidlertid fortsatt brukes på lagervarene i opptil seks måneder etter utløpet, unntatt i tilfeller der det ansvarlige organet har sagt opp kontrakten fordi lisensholderen har brutt kontraktsbestemmelsene.

Bruk på produkter eller i reklame

Det fullstendige miljømerket består av to deler: Boks 1 og Boks 2:

<p>DEN EUROPEISKE UNIONS MILJØMERKE</p> <p>Tildeles til varer og tjenester som tilfredsstillter miljøkravene i EUs miljømerke-ordning</p> <p>Lisensnummer:</p>	<ul style="list-style-type: none">•••
--	---

Boks 1

Boks 2

Lisensnummeret settes vanligvis inn i Boks 1.

Boks 2 inneholder en kort forklaring om grunnen til tildelingen av miljømerket, med henvisning til minst én og ikke mer enn tre miljøvirkninger. Ordlyden som brukes er den som finnes i de offentlige kriteriene for den spesifikke produktgruppen (kriteriene kan ses på Europakommisjonens nettside: <http://ec.europa.eu/comm/environment/ecolabel/index.htm>)

Dette eksempelet er for støvsugere:

- Effektiv rengjøring, lav støvutblåsning, lavt støynivå
- Lavt energiforbruk
- Forbedret levetid og enklere gjenbruk

DEN EUROPEISKE UNIONS MILJØMERKE Tildeles til varer og tjenester som tilfredsstillter miljøkravene i EUs miljømerkeordning

Lisensnummer:

Det er på grunn av plassmangel eller utforming ikke alltid mulig å vise det fullstendige merket.

Boks 1 og Boks 2 bør brukes sammen der det er praktisk, men Boks 2 kan utelates der plass er en viktig faktor på små produkter, forutsatt at det fullstendige merket brukes i andre anvendelser som gjelder det samme produktet. Boks 1 kan f.eks. brukes alene på selve produktet, dersom det fullstendige merket fremstår andre steder på pakningen, informasjonsbrosjyrer eller annet materiale som forefinnes på salgsstedet. Lisensnummeret gjør det mulig å spore registreringene, og det bør derfor alltid tas med på alle produkter, men det kan utelates i annonser og markedsføring

dersom produktet kan identifiseres klart på annen måte.
Når et produkt bærer både det europeiske miljømerket og et nasjonalt miljømerke fra et EU-land, bør de to logoene vises side om side på produktet.

Gjengivelse av farger og skrifttype

Det finnes to versjoner av logoen. Versjon A (til venstre) er standardversjonen. For å sikre en nøyaktig reproduksjon vil det ansvarlige organet sende som e-post en elektronisk fil med logoen når miljømerket tildeles.

Versjon B kan bare brukes i meget liten størrelse (8-13 mm) eller når det ikkeer mulig å reproducere versjon A tydelig på grunn av spesielle materialer eller produksjonsmetoder, så som reliefftrykk eller sprøytstøping. I versjon B er stjernene og E-symbolet større og blomsten med stilk og blad forenklet. Merket må trykkes enten i to farger (Pantone 347 Grønn for "E" og stilk og blader og Pantone 279 Blå for stjernene) eller i en farge på en ren bakgrunn (sort på hvitt eller hvitt på sort), f.eks. der disse fargene passer med resten av emballasjen.

Fargene ved firefargetrykk fremkommer ved:

EU miljømerkegrønn: 100% cyan – 80% gul

EU miljømerkeblå: 70% cyan – 35% magenta

Det er ikke nødvendig å bruke samme størrelse eller skrifttype som vist i eksempelet ovenfor, men logoen bør i alle fall være minst 8 mm høy, ordlyden må være klart leselig, og skrifttypen må være enkel.

Bruk av miljømerket i illustrasjonsøyemed

Blomsten kan brukes i rent illustrasjonsøyemed i referansebøker og lignende materiale (så som brosjyrer om merkeordning) uten behov for spesifikk tillatelse fra det ansvarlige organet, forutsatt at merket ikke forbindes med et produkt og at betingelsene ovenfor angående farger blir fulgt.